

**ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII
I IRLANDII PÓŁNOCNEJ**
Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską
INFORMACJE OGÓLNE

Powierzchnia	243 610 km ²	
Ludność	65 105 246	
Głowa państwa	królowa Elżbieta II	od 1952
Premier	Boris Johnson	od lipca 2019
Minister Biznesu, Energii i Strategii Przemysłowej	Kwasi Kwarteng	od stycznia 2021
Minister Handlu Zagranicznego	Anne-Marie Trevelyan	od września 2021
Minister Spraw Zagranicznych	Elizabeth Truss	od września 2021
Ambasador Zjednoczonego Królestwa w Polsce	Anna Luise Clunes	od września 2020
Ambasador RP w Zjednoczonym Królestwie	Piotr Wilczek	od lutego 2022
Wybory parlamentarne	Przedterminowe wybory odbyły się 12 grudnia 2019 roku	
Przynależność do UE	1 lutego 2020 roku Wielka Brytania wystąpiła z Unii Europejskiej 31 grudnia 2020 roku zakończył się okres przejściowy	

Wielka Brytania jest państwem członkowskim WTO (1995) i OECD (1961).

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PKB nominalne (mld GBP)	2 174	2 255	2 153	3 211	-	-
PKB na 1 mieszkańca (GBP, ceny bież.)	33 388	33 763	30 504	32 555	-	-
PKB (wzrost w %)	1,7	1,7	-9,4	7,2	4,7	2,3
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	-2,0	-2,5	-14,9	-7,7	-3,1	-2,2
Dług publiczny (% PKB)	78,9	84,1	96,6	93,7	91,2	91,5
Inflacja (CPI w %)	2,5	1,8	0,9	2,6	6,3	3,1
Bezrobocie (%)	4,1	3,8	4,5	4,5	4,3	4,2
Eksport towarów (mld GBP)	351,1	372,9	306,4	320,5	-	-
Import towarów (mld GBP)	488,0	503,8	425,8	476,3	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Wielkiej Brytanii (mln USD) /skumulowane/	65 299	45 454	19 724 /2 206 202/	-	-	-
Brytyjskie inwestycje bezpośrednie za granicą (mln USD) /skumulowane/	41 425	-6 081	-33 409 /2 055 412/	-	-	-

Źródła: ONS.gov.uk, UNCTAD (WIR 2021), IMF.org, GOV.uk

Rankingi gospodarcze	Wielka Brytania (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2021</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	2. (2.)	6.
<i>WIPO Global Innovation Index 2021</i> (innowacyjność gospodarki)	4. (4.)	40.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	9. (8.)	37.

Ustrój polityczny Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej to monarchia parlamentarna, w ramach której funkcjonuje system gabinetowo-parlamentarny. Pod względem terytorialnym Wielka Brytania jest unią realną poszczególnych części składowych. Wielka Brytania składa się z królestw: Anglii i Szkocji, Księstwa Walii oraz prowincji Irlandia Północna. Formalnie jest to państwo unitarne o silnym stopniu decentralizacji. Podstawy systemu prawnego stanowią konwenanse konstytucyjne, ustawy ustrojowe, prawo zwyczajowe, zasady ustrojowe oraz krajowe prawo stanowione, a także prawo Unii Europejskiej. Do najważniejszych organów państwa zalicza się monarchę, dwuizbowy parlament i gabinet wraz z premierem. Dla ustroju charakterystyczny jest również system dwupartyjny i związane z nim funkcjonowanie gabinetu cieni. Rząd brytyjski odpowiada przed dwuizbowym parlamentem westminsterskim, jednak poszczególne kraje posiadają pewną autonomię i własne organy rządowe zajmujące się sprawami lokalnymi. Brytyjski parlament tworzą Izba Gmin, Izba Lordów oraz monarcha. Liczba członków izb jest zmienna (obecnie wynosi odpowiednio 650 i 782).

Brexit

Wielka Brytania opuściła Unię Europejską (UE) 1 lutego 2020 r. po zawarciu przez obie strony Umowy o wystąpieniu stając się tym samym państwem trzecim, przy czym do końca 2020 roku obowiązywał tzw. okres przejściowy. 24 grudnia 2020 r. Unia Europejska i Wielka Brytania osiągnęły porozumienie w sprawie umowy o handlu i współpracy między UE a Wielką Brytanią. Tekst umowy dostępny jest online w bazie aktów prawnych Unii Europejskiej EUR-Lex. Zawarcie umowy oznacza m.in., że w obrocie gospodarczym nie obowiązują cła i ograniczenia ilościowe.

Od 1 stycznia 2021 roku Wielka Brytania znalazła się poza jednolitym rynkiem i unią celną UE, przestała być jednocześnie związana unijnym prawem. Do momentu pełnej ratyfikacji, państwa członkowskie UE wraz z Wielką Brytanią stosowały tymczasowo umowę TCA. 30 kwietnia 2021 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano umowę TCA, która podlega pełnemu stosowaniu od 1 maja 2021 r.

Zachęcamy do regularnego odwiedzania strony www.brexit.gov.pl, na której na bieżąco aktualizowane są kluczowe informacje dot. nowych warunków współpracy gospodarczej z Wielką Brytanią.

Sytuacja gospodarcza

Wielka Brytania jest państwem o wysokim poziomie rozwoju z gospodarką o charakterze rynkowym, drugą w Europie, po gospodarce niemieckiej, a przed francuską (wartość PKB w 2020 - 2 bln GBP). Struktura wytwarzania brytyjskiego PKB: usługi 79,2%, przemysł 20,2%, rolnictwo 0,7% (CIA World Factbook). W sektorze usług, głównie bankowych, finansowych (w tym fintech i ubezpieczeniowych) Wielka Brytania zajmuje 2. miejsce na świecie, za Stanami Zjednoczonymi. Produkcja przemysłowa obejmuje zaawansowane technologie – Wielka Brytania jest uznawana za lidera innowacyjności. Intensywne, wysoko zmechanizowane i wydajne rolnictwo zaspokaja potrzeby żywnościowe kraju w 60%, przy czym w tym dziale gospodarki zatrudnione jest tylko 2% społeczeństwa. Wielka Brytania posiada także bogate złoża surowców energetycznych (węgiel, gaz ziemny i ropy naftowej).

W ciągu ostatnich dwóch dekad rząd dokonał prywatyzacji wielu przedsiębiorstw państwowych, odchodząc w znacznym stopniu od zasad tzw. państwa opiekuńczego (ang. *welfare state*). Polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii opiera się o *Strategię Przemysłową Wielkiej Brytanii*. Celem strategii jest wzmocnienie brytyjskiej gospodarki poprzez wspieranie innowacyjności już na początkowym etapie powstawania kreatywnych rozwiązań, zwiększenie partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz inwestowania w badania i rozwój. Strategia skupia się na działaniach mających zapewnić każdemu obywatelowi szansę uzyskania wysokich kwalifikacji, a następnie wysokiej jakości zatrudnienia, które mają prowadzić do wzmocnienia ich siły nabywczej, a w dalszej kolejności do rozwoju brytyjskiej gospodarki. Strategia wskazuje na pięć elementów stanowiących podstawę sukcesu gospodarczego: idee, ludzie, infrastruktura, otoczenie biznesowe oraz miejsca (*Ideas, People, Infrastructure, Business Environment, Places*). Wpływy z podatków stanowią 37% PKB.

Gospodarka Wielkiej Brytanii zaczęła spowalniać w wyniku głosowania w referendum o opuszczeniu UE (brexit) w czerwcu 2016 roku. Pandemia koronawirusa przyniosła dodatkowy negatywny wpływ na gospodarkę Wielkiej Brytanii. PKB Wielkiej Brytanii skurczył się w 2020 roku o rekordowe 9,8%. Po mocnym spadku gospodarczym w I półroczu 2020 roku (o 2,6% w I kwartale i 19,4% w II kwartale), nastąpiło szybkie odbicie w III kwartale (o 17,6%) i nieznaczny wzrost w ostatnim kwartale 2020 roku (o 1,5%). W I kwartale 2021 roku wg centralnego urzędu statystycznego ONS odnotowano spadek brytyjskiego PKB na poziomie 1,2%, w II kwartale wzrost na poziomie 5,5%, a w III i IV kwartale wzrost 1,0% kw/kw.

Ratingi największych agencji:

	Fitch Ratings	Standard&Poor's	Moody's
rating	AA-	AA	Aa3
perspektywa	stabilna	stabilna	stabilna
ostatnia zmiana	18 czerwca 2021 ↑	17 grudnia 2019 ↑	16 października 2020 ↑

Handel zagraniczny Wielkiej Brytanii

Wielka Brytania należy do najważniejszych uczestników handlu międzynarodowego - jest 5. importerem i 10. eksporterem towarów na świecie (wg *World Trade Statistical Review 2020*).

Wg danych brytyjskiego Ministerstwa ds. Handlu Międzynarodowego (DIT) w 2021 roku towarowe obroty handlowe Wielkiej Brytanii ze światem wyniosły 796,8 mld GBP, przy czym brytyjski eksport towarów wyniósł 320,5 mld GBP (+3,8 r/r), a import 476,3 mld GBP (+12,7% r/r). Najważniejsi partnerzy w brytyjskim eksporcie, to USA (14,5% całości eksportu), Niemcy (9,1%), Niderlandy (8,4%), Irlandia (7,0%) i Francja (6,1%), a w imporcie Chiny (13,1%), Niemcy (11,2%), USA (8,5%), Niderlandy (6,8%) i Francja (5,9%). Państwa Unii Europejskiej stanowiły 48,1% wartości brytyjskiego eksportu oraz 46,9% importu. W eksporcie Wielkiej Brytanii dominowały samochody (7,2% całości eksportu), mechaniczne generatory energii (6,8%), produkty medyczne i farmaceutyczne (6,5%), metale nieżelazne (4,9%) i ropa naftowa (4,7%), a w imporcie samochody (5,3%), gaz ziemny (4,7%), produkty medyczne i farmaceutyczne (4,6%), ropa naftowa (3,9%) oraz metale nieżelazne (3,7%).

W przypadku Wielkiej Brytanii bardzo istotny jest międzynarodowy handel usługami. W 2021 roku eksport usług wyniósł 298,5 mld GBP i stanowił 48,2% globalnego eksportu Wielkiej Brytanii. Najważniejszymi odbiorcami brytyjskiego eksportu usług były: USA (28,1%), Irlandia (6,0%), Niemcy (5,6%), Niderlandy (5,1%) i Szwajcaria (4,1%). Import usług wyniósł 171,4 mld GBP i stanowił 26,5% globalnego importu Wielkiej Brytanii w 2021 roku. Usługi pochodziły głównie z USA (24,5%), Francji (6,2%), Niemiec (5,5%), Indii (3,8%) oraz Irlandii (3,7%).

Inwestycje zagraniczne

Wg raportu UNCTAD (World Investment Report 2021) w 2020 roku Wielka Brytania nie znalazła się w gronie Top20 największych inwestorów na świecie (dla porównania: w roku 2019 zajęła miejsce jedenaste - zainwestowała wówczas za granicą 31 mld USD (41 mld USD w 2018 i 118 mld USD w 2017 roku). Wg UNCTAD w 2020 roku międzynarodowe korporacje z gospodarek rozwiniętych generalnie ograniczyły inwestycje za granicą o ponad połowę - do 347 mld USD. W rezultacie ich udział w globalnych BIZ spadł do rekordowo niskiego poziomu 47%. W przypadku Wielkiej Brytanii warto podkreślić fakt zbycia części aktywów firm za granicą (np. Tesco, Vodafone). Jeśli chodzi o napływ inwestycji Wielka Brytania w 2020 roku była jednym z większych na świecie odbiorców BIZ – znalazła się na 16. miejscu (po USA, Chinach, Hong Kongu, Singapurze, Indiach, Luksemburgu, Niemczech, Irlandii, Meksyku, Szwecji, Brazylii, Kanadzie, Australii i ZEA) z wynikiem 20 mld USD (dla porównania: 45 mld USD w 2019 roku). Skumulowana wartość brytyjskich inwestycji za granicą wyniosła na koniec 2020 roku 2 055,4 mld USD, a inwestycji zagranicznych w Wielkiej Brytanii 2 206,2 mld USD.

Najważniejszymi inwestorami w Wielkiej Brytanii są (2019): USA, Niemcy, Francja, Hiszpania i Japonia, a odbiorcami inwestycji brytyjskich: USA, Niemcy, Francja, Hiszpania, Hong Kong, Irlandia, Szwajcaria, Jersey i Australia. Większość przepływów BIZ jest ukierunkowana na sektory energii, handlu i napraw, usług finansowych, produktów metalowych i maszynowych oraz działań związanych z usługami administracyjnymi i pomocniczymi.

Ramy prawno-traktatowe polsko-brytyjskiej współpracy gospodarczej

24 grudnia 2020 r. Unia Europejska i Wielka Brytania osiągnęły kluczowe dla dalszych relacji porozumienie w sprawie umowy o handlu i współpracy (TCA).

Szereg kwestii związanych z polsko-brytyjską współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe. Najważniejsze z nich, to:

- Konwencja między Rzeczpospolitą Polską z Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ws. unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od zysków majątkowych z 20 lipca 2006 roku,
- Umowa o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji z 8 grudnia 1987 roku (wypowiedziana przez stronę polską).

Polsko-brytyjska współpraca handlowa

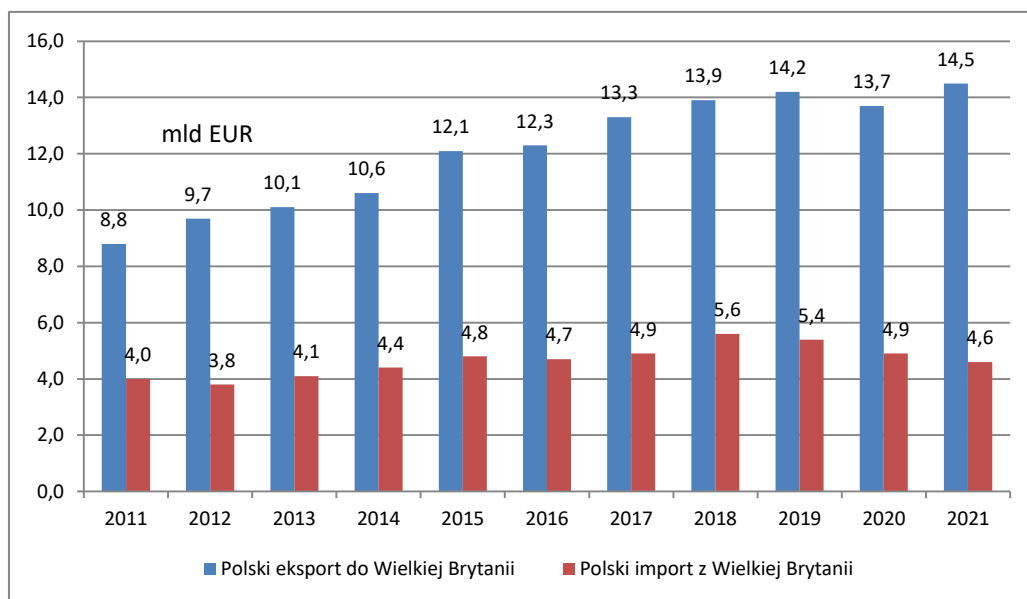
Wg danych GUS polsko-brytyjskie towarowe **obroty handlowe w 2021 roku wyniosły 19 108,9 mln EUR, co oznacza wzrost o 2% w stosunku do roku 2020. Polski eksport wyniósł 14 525,6 mln EUR (+6% r/r), polski import 4 583,4 mln EUR (-7% r/r)**, a dodatkowo dla Polski saldo 9 942,2 mln EUR.

Polski eksport do Wielkiej Brytanii stanowił 5,1% globalnego polskiego eksportu, import z Wielkiej Brytanii 1,6% globalnego importu, a łączne obroty PL-WB 3,3% polskich obrotów handlowych z zagranicą.

W 2021 roku Wielka Brytania spadła na 4. pozycję (z 3. w 2020 r.) w polskim eksporcie (za DE, CZ i FR) i 16. w imporcie (z 12. w 2020 r.).

Najważniejsze grupy towarowe w polskim eksporcie, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (39,2%), art. rolno-spożywcze (20,5%), wyroby przemysłu chemicznego (11,8%), wyroby różne (8,4%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (5,8%), wyroby metalurgiczne (5,2%), wyroby ceramiczne (4,4%), wyroby przemysłu lekkiego (1,9%).

Najważniejsze grupy towarowe w polskim imporcie, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (39,0%), wyroby przemysłu chemicznego (28,0%), art. rolno-spożywcze (9,3%), wyroby ceramiczne (6,9%), wyroby metalurgiczne (5,8%), produkty mineralne (4,2%), wyroby przemysłu lekkiego (3,7%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (1,6%), wyroby różne (1,0%).

W 2021 roku w polskim eksporcie do Wielkiej Brytanii najwyższe tempo wzrostu odnotowały produkty mineralne (+59%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (+18%), wyroby różne (+15%) oraz wyroby przemysłu elektromaszynowego (+11%). Wzrost odnotowano także w przypadku wyrobów metalurgicznych (+10%) oraz przemysłu chemicznego (+2%), a spadki w eksporcie art. rolno-spożywczych (-4%), wyrobów ceramicznych (-5%), wyrobów przemysłu lekkiego (-8%), wyrobów ceramicznych (-9%) oraz skór (-10%).

W imporcie z Wielkiej Brytanii najwyższą dynamikę wzrostu odnotowały produkty mineralne (+252%) i wyroby ceramiczne (+189%) oraz wyroby metalurgiczne (+7%). Pozostałe grupy towarowe odnotowały spadki: wyroby przemysłu elektromaszynowego (-3%), przemysłu chemicznego (-11%), skóry (-32%), wyroby przemysłu lekkiego (-37%), wyroby różne (-38%), art. rolno-spożywcze (-42%) oraz wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (-45%).

W eksporcie do Wielkiej Brytanii uczestniczy znacząca część naszych przedsiębiorców, co więcej liczba ta stale rośnie. W 2020 r. w eksport towarów do Wielkiej Brytanii zaangażowanych było ok. 6,4 tys. przedsiębiorstw z Polski, czyli o 760 więcej, niż w 2016 r. Jednocześnie oznacza to, że w 2020 r. ponad 14% wszystkich naszych eksporterów sprzedawało swoje towary m.in. do Wielkiej Brytanii wobec ok. 13% w 2016 r. Pozytywnym sygnałem jest także to, że coraz większa część eksportu do Wielkiej Brytanii realizowana jest przez podmioty z 100% kapitałem polskim. W 2020 r. było ich blisko 4,1 tys., podczas gdy w 2016 – 3,5 tys.

Część eksportu związana jest z łańcuchami wartości (np. motoryzacyjny, elektroniczny i AGD) i realizowana jest z dużym udziałem firm z kapitałem zagranicznym, a część jest eksportem konsumpcyjnym dla odbiorców w UK (w tym częściowo polskich) np. produkty spożywcze czy meble i artykuły stolarskie.

Mniej podmiotów z Polski zaangażowanych jest w polski import, co więcej inaczej niż w eksporcie, ta liczba w ciągu ostatnich kilku lat się zmniejszyła. O ile w 2016 r. takich podmiotów było 5,4 tys. (11,2% całości), to w 2020 było ich 5,3 tys. (9,3%).

I 2022

W styczniu 2022 roku polsko-brytyjskie towarowe obroty handlowe wyniosły 1 675,9 mln EUR, co oznacza wzrost o 56% r/r. Polski eksport wyniósł 1 256,7 mln EUR (+40% r/r), polski import 419,2 mln EUR (+141% r/r), dodatnie dla Polski saldo 837,4 mln EUR.

Rola usług w polsko-brytyjskiej wymianie międzynarodowej

Wielka Brytania odgrywa ważną rolę w naszej międzynarodowej wymianie usługami – wg danych NBP w 2020 roku, pomimo pandemii i brexitu, pozostawała na drugim, po Niemczech, miejscu wśród polskich partnerów handlowych, zarówno w eksporcie (21,9 mld PLN; 8,5% całości eksportu), jak i w imporcie (14,6 mld PLN, 9,3% całości importu usług). Na uwagę zasługuje fakt, że polski eksport usług do Wielkiej Brytanii poprawił się o prawie 1 mld PLN. Najważniejsze usługi eksportowane stanowiły usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (27% całego eksportu usług) oraz usługi świadczone przez profesjonalistów (24%). Po stronie importu usług z Wielkiej Brytanii dominują – podobnie jak w eksporcie - usługi świadczone przez profesjonalistów (22%) oraz usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (18%). W handlu usługami z Wielką Brytanią Polska generuje nadwyżkę, która w 2020 roku osiągnęła 7,3 mld PLN.

Polsko-brytyjska współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP brytyjskie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2020 roku wyniosły ogółem netto 424,2 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -391,3 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 503,8 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 311,6 mln EUR. Skumulowane brytyjskie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2020 roku **7 140,1 mln EUR**. Stanowiło to 3,7% łącznej wartości kapitału zainwestowanego w Polsce (194,2 mld EUR). Warto jednak odnotować, że po kilku latach napływu brytyjskiego kapitału w formie BIZ od 2017 roku rejestrujemy jego odpływ z Polski. Wielka Brytania plasuje się na **9. miejscu** wśród inwestorów zagranicznych w Polsce (za Niderlandami 44,8 mld EUR, Niemcami 35,2 mld EUR, Luksemburgiem 26,7 mld EUR, Francją 17,2 mld EUR, Cyprzem 8,8 mld EUR, Austrią 8,6 mld EUR, Belgią 7,3 mld EUR i Szwajcarią 7,2 mld EUR).

Wg danych GUS na koniec 2020 roku funkcjonowało w Polsce 1 373 podmiotów z udziałem brytyjskiego kapitału, z czego 790 zatrudniała do 9 osób. W tym okresie na polskim rynku obecnych było 190 firm z WB, w których kapitał zagraniczny przekraczał 1 mln USD. Brytyjskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (42% w 2020 r.) oraz w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (28%). Najwięcej, bo 50% podmiotów z kapitałem brytyjskim było zarejestrowanych w woj. mazowieckim, 13% w wielkopolskim, a 7% w śląskim.

Do największych inwestycji brytyjskich w Polsce należą: Abf Overseas Ltd (artykuły spożywcze), Aerogistics Holding Ltd (statki powietrzne i związane z tym maszyny), AstraZeneca (farmacja), AVIVA Plc (finanse), Bates Ltd (transport, magazyny), Benckiser (produkcja chemii gospodarczej), BP Plc (produkty naftowe), British Oxygen Corporation (gazy techniczne), Cadbury's Schweppes (artykuły spożywcze), Cussons Group Ltd. (artykuły higieny osobistej), European Manufacturing Solutions (maszyny specjalnego przeznaczenia), Gates Polska (produkcja środków transportu), GKN Industries Limited (części i akcesoria do pojazdów silnikowych), GlaxoSmithKline (farmacja), Grupa Johnson Matthey (branża profesjonalnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz środków transportu), Imperial Tobacco Plc (wyroby tytoniowe), Kainos (SSC), Mc Bride Plc (AGD), Peak Packaging LTD (wyroby z tworzyw sztucznych), Reuters Group Limited (SSC), Robinson (wyroby z tworzyw sztucznych), Rolls Royce (przemysł samochodowy), RPC Group Plc (wyroby z tworzyw sztucznych), Shell Overseas Holdings Ltd. (produkty naftowe), Smiths Group Aerospace (statki powietrzne), Summit Motors Investment U.K. (części i akcesoria do pojazdów silnikowych), Tata Steel International (produkcja wyrobów metalowych), Tesco Plc (sieć handlowa), The Royal Bank of Scotland Plc (bankowość), TJX European Distribution (dystrybucja), Xerox Ltd. (urządzenia i usługi związane z drukiem).

Obserwowane jest zwiększone zainteresowanie brytyjskich inwestorów rynkiem polskim, szczególnie wśród przedsiębiorstw średniej wielkości. Dotychczas poszukiwali oni z reguły możliwości wykorzystania środków dostępnych z Unii Europejskiej przy rozpoczynaniu działalności na terenie Polski. Realną szansą wydaje się być przenoszenie funkcji pomocniczych dużych przedsiębiorstw (księgowość, zarządzanie zasobami ludzkimi,

badania i rozwój, itp.) do innych krajów (Business Process Offshoring). Biorąc pod uwagę niższe koszty siły roboczej w Polsce w porównaniu do Wielkiej Brytanii, bliskość geograficzną dwóch krajów oraz bliskość kulturową, Polska jest atrakcyjnym partnerem do lokowania tego typu inwestycji.

Zaobserwować można także bardzo duże zainteresowanie zakupem nieruchomości w Polsce przez obywateli brytyjskich. Wg brytyjskiego ośrodka analitycznego Oxford Economics, do kluczowych czynników, decydujących o atrakcyjności Polski jako lokalizacji centrów usług firm UK należą: lokalizacja – bliskość geograficzna oraz polityczne i kulturowe więzi. Podczas gdy Indie odgrywają ważną rolę w „offshoringu” usług, Polska i inne kraje Europy Wschodniej mają przewagę w „nearshoringu”, czyli sytuacji, w której przedsiębiorstwa decydują się na outsourcing usług do nieodległych lokalizacji, bez dużych różnic czasowych, co ułatwia zarządzanie projektami i równoważy wyższe koszty pracy niż w przypadku dostawców z odleglejszych lokalizacji. Według Polsko-Brytyjskiej Izby Handlowej brytyjskie firmy są w najbliższych latach zainteresowane udziałem w inwestycjach w energetyce (w tym energetyce jądrowej), transporcie i infrastrukturze (zwłaszcza kolejowej), ochronie zdrowia oraz przemyśle związanym z naukami biomedycznymi.

Polskie inwestycje bezpośrednie w Wielkiej Brytanii w 2020 roku wyniosły ogółem netto 136,9 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 5,6 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto -9,1 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 140,4 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Wielkiej Brytanii na koniec 2020 roku wyniosła **1 132,3 mln EUR**, co oznacza, że Wielka Brytania jest **6. największym odbiorcą naszych inwestycji** (po Luksemburgu, Cyprze, Czechach, Niemczech i Kanadzie).

Spośród polskich firm, które zainwestowały w Wielkiej Brytanii znajdują się m.in.: Can-Pack (produkcja opakowań metalowych dla przemysłu spożywczego i chemicznego), Boryszew (motoryzacja), Polcom (hotele),

Rec Global (inżynieria oprogramowania), Kulczyk Investment (konsulting), Comarch (IT), Integer (paczkomaty InPost), Impel (nieruchomości), Telefonika Kable (kable i przewody), Krosnoglass (szkło dekoracyjne), Press Glass (szyby), Wielton (naczepy), Black Red White, Forte, Nowy Styl (meble), Fakro (okna), Amika (AGD), Pelion (farmaceutyka), Inglot (kosmetyki), LPP (odzież) czy Colian (branża spożywcza).

PGNiG otworzyło biuro handlu skroplonym gazem ziemnym (LNG) w Londynie (2017). Swoje przedstawicielstwo w Londynie, w celu wsparcia polskich firm w ekspansji zagranicznej, otworzył także Bank Gospodarstwa Krajowego. Nadal rośnie zainteresowanie polskich firm i osób fizycznych podejmowaniem działalności, głównie usługowej, na terenie Wielkiej Brytanii. Rejestrowane są firmy głównie z sektora budowlanego, polskie hurtownie, sklepy i restauracje. Wg szacunków Polsko-Brytyjskiej Izby Handlowej 60 tys. tego typu firm założonych przez Polaków już funkcjonuje na terenie Wielkiej Brytanii. W Companies House, brytyjskim rejestrze spółek, widnieje kilkadziesiąt tysięcy firm zarejestrowanych przez polskich obywateli. Jednak znacząca część polskiego kapitału napływającego do Wielkiej Brytanii ma nadal charakter przepływów czysto finansowych.

Wspieranie przedsiębiorczości i innowacji

Polska i Wielka Brytania pozostają ważnymi partnerami. Utrzymywana jest ścisła dwustronna współpraca w zakresie wspierania innowacji. Wielka Brytania jest liderem innowacyjności, zajmuje (po Szwajcarii, Szwecji i USA) czwartą pozycję w rankingu *Global Innovation Index 2021*. W relacjach dwustronnych zainaugurowane w 2018 roku polsko-brytyjskie konsultacje międzyrządowe stanowiły zaczątek współpracy w dziedzinie innowacji (UK-Poland Tech Partnership, Clean Growth Partnership) - istotnym elementem współpracy w tym obszarze jest ogłoszony w 2020 roku pilotażowy program pn. UK-Polish Tech Challenge. W czerwcu 2020 r. premierzy Polski i Wielkiej Brytanii przyjęli Plan Działania, którego jeden z elementów stanowi III Polsko-

Brytyjskie Forum Biznesu, Handlu i Inwestycji - forum zorganizowane zostało w formule online w marcu 2021 roku, z udziałem ponad 500 uczestników.

Dostęp do rynku

Z praktycznego punktu widzenia warto wiedzieć, że brytyjski rynek jest bardzo wymagający, a konkurencja na nim bardzo duża. Oznacza to rynek klienta i duży wybór dostawców. Szanse na zaistnienie mają tylko firmy, które są w stanie się wyróżnić i zagwarantować produkt wysokiej jakości, wsparty niezawodną obsługą. Bardzo istotna jest również presja na niskie ceny. Brytyjczycy oczekują ścisłej realizacji kontraktowych uzgodnień oraz dotrzymywania terminów. Brytyjskie firmy są bardzo konkretne, a jeżeli wysyłają ofertę oczekują odpowiedzi niemal natychmiast. Negocjacje powinny być prowadzone w sposób konsekwentny, ale z dużą dozą realizmu (niewskazane jest proponowanie zbyt wysokiej ceny wyjściowej). Klient oczekuje, że cena będzie znacznie niższa, niż w Wielkiej Brytanii czy krajach Europy Zachodniej. Oprócz ceny istotny jest również czas dostawy. Korespondencję należy prowadzić w języku angielskim. Dodatkowo warto pamiętać o różnicach dotyczących standardów (m.in. inny system miar).

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Londynie

47 Portland Place, London W1B 1JH

tel.: + 44 207 2913 520

fax: + 44 207 2913 575

www.gov.pl/web/wielkabrytania

e-mail: london@msz.gov.pl

Ambasador: Piotr Wilczek

Ambasada Brytyjska w Warszawie

ul. Kawalerii 12, 00-468 Warszawa

tel.: + 48 22 311 0000

fax: + 48 22 311 0313

www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-warsaw.pl

e-mail: info@britishembassy.pl

Ambasador: Anna Luise Clunes

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

marzec 2022